

XVI ogólnopolska olimpiada wiedzy o UE "Gwiazdny Krąg"

Zagadnienia na etap regionalny konkursu

1. Początki integracji (europejskiej) - jak, kiedy i dlaczego powstały Wspólnoty Europejskie? „Ojcowie-założyciele” Zjednoczonej Europy i najważniejsze postacie w historii integracji europejskiej
2. Najważniejsze etapy integracji europejskiej (kolejne Traktaty i rozszerzenia)
3. Podstawowe informacje nt. sytuacji politycznej w Państwach Członkowskich UE – liderzy polityczni i przywódcy państw europejskich
4. Czym jest Unia Europejska (UE)? Status i kompetencje (kategorie i dziedziny kompetencji)
5. Źródła prawa pierwotnego i wtórnego UE
6. Procedury stanowienia prawa w UE
7. Rada Europejska i Rada Unii Europejskiej – rola i charakterystyka
8. Komisja Europejska – struktura wewnętrzna, rola i charakterystyka
9. Parlament Europejski – skład, rola i charakterystyka oraz frakcje polityczne obecne w Parlamencie
10. Trybunał Sprawiedliwości UE – struktura i kompetencje
11. Postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE: **(1)** skarga o naruszenie prawa unijnego przez Państwa Członkowskie (art. 258-260 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE)), **(2)** skarga o unieważnienia aktu prawa UE (art. 263-264 TFUE), **(3)** procedura zadawania pytań prejudycjalnych przez sądy krajowe do Trybunału Sprawiedliwości UE (art. 267 TFUE)
12. Komitet Regionów i Komitet Ekonomiczno-Społeczny: skład, kompetencje i znaczenie
13. Priorytety polityczne Komisji Europejskiej pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen
14. Czym jest i co charakteryzuje wspólny rynek UE? Zasady swobody przepływu towarów, osób, usług, kapitału i płatności
15. Unijna polityka energetyczna. Co to jest Unia Energetyczna?
16. Unia gospodarcza i walutowa, strefa euro (członkowie, warunki uczestnictwa oraz przyszłość), rola Europejskiego Banku Centralnego
17. Unijna przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości – współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych oraz współpraca policyjna
18. Unijna polityka migracyjna i azylowa Unijna odpowiedź na kryzys migracyjny oraz nowy pakt o migracji i azylu oraz zapobieganie nielegalnej emigracji do UE
19. Wspólna polityka handlowa UE
20. Unijna polityka konkurencji – najważniejsze cele i zasady
21. Wspólna polityka rolna – najważniejsze zasady i znaczenie
22. Unijna polityka spójności – najważniejsze zasady, cele i znaczenie
23. Polityka klimatyczna UE – najważniejsze zasady, cele i znaczenie
24. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE – zakres i ograniczenia. Czym jest i jakie zadania realizuje Europejska Służba Działań Zewnętrznych?
25. Polityka sąsiedztwa UE – narzędzia, cele i kraje objęte współpracą

26. Partnerstwo Wschodnie Unii Europejskiej – cel, założenia, ocena realizacji
27. Działania UE na rzecz wsparcia młodzieży - jak Unia wspiera młodych na rynku pracy, w dostępie do edukacji, uczestnictwie w życiu społecznym? Najważniejsze inicjatywy w tym obszarze, program "Erasmus+"
28. Wpływ najważniejszych wydarzeń o charakterze geopolitycznym na UE (w szczególności należy zwrócić uwagę na wydarzenia polityczne w USA, Rosji, na Białorusi oraz przebieg geopolitycznej rywalizacji pomiędzy USA i Chinami i jej oddziaływania na UE)
29. „Europa na miarę ery cyfrowej” – transformacja cyfrowa w UE, wspólny rynek cyfrowy oraz bezpieczeństwo cyfrowe - jakie inicjatywy podejmuje w tych obszarach UE i jakie są plany na przyszłość?
30. „Brexit” – podstawowe informacje nt. „Brexitu”, widoczne i możliwe skutki wyjścia tego państwa z UE oraz procedura wyjścia Państwa Członkowskiego z Unii
31. “Europejski Zielony Ład” - unijna polityka ochrony środowiska i działania na rzecz ochrony klimatu
32. Najważniejsi politycy i urzędnicy w instytucjach UE (szefowie poszczególnych instytucji UE, Komisarze UE itp.)
33. Fundamentalne wartości UE - Karta Praw Podstawowych UE - treść i znaczenie
34. Najważniejsze wartości, na których zbudowana jest UE (art. 2 Traktatu o UE (TUE)) - przestrzeganie praw podstawowych i walka z różnymi formami dyskryminacji osób
35. Zasada praworządności – czym jest praworządność i dlaczego jej przestrzeganie jest ważne dla UE
36. Unijne mechanizmy ochrony praworządności – w szczególności: **(1)** procedura określona art. 7 TUE oraz mechanizm „dialogu politycznego” poprzedzającego zastosowanie art. 7 TUE, **(2)** postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, **(3)** nowe unijne rozporządzenie o powiązaniu wykorzystania funduszy UE z przestrzeganiem zasady praworządności, **(4)** nowy stały mechanizm monitoringu niezależności sądownictwa, wolności mediów, korupcji oraz równowagi władz w Państwach członkowskich UE
37. Spór instytucji UE z Polską i Węgrami o przestrzeganie zasady praworządności. O co chodzi w sporze Komisji z Polską w kwestii przestrzegania zasady praworządności i jaki jest dotychczasowy przebieg tego procesu (lata 2016 - 21)?
38. Dyskusja nad przyszłością Europy – możliwe scenariusze dalszej integracji europejskiej oraz przebieg paneuropejskiej debaty na temat przyszłości UE
39. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny i Fundusz Spójności)
40. Wieloletnie ramy finansowe UE na lata 2021-2027 – przebieg negocjacji budżetowych, zaplanowany podział środków oraz ich porównanie z wieloletnim budżetem UE na lata 2014-2020
41. Podstawowe informacje nt. budżetu UE oraz wieloletnich ram finansowych UE (źródła dochodów, wydatki, wielkość itp.)
42. Działania na rzecz odbudowy europejskiej gospodarki po pandemii – fundusz odbudowy gospodarczej „*NextGenerationEU*”
43. Obywatelstwo UE – czym jest i jakie wynikają z niego prawa dla obywateli?
44. Podstawowe informacje na temat Państw Członkowskich UE (geografia, języki itp.)

45. Podstawowe informacje nt. państw europejskich (wszystkich, nie tylko członków UE): ustrój polityczny, geografia, przywódcy najważniejszych państw
46. Podstawowe informacje nt. kultury i geografii i ustroju najważniejszych państw świata (poza Europą)
47. Problem populizmu i euro-sceptycyzmu w Europie – możliwy wpływ tych zjawisk na dalszy rozwój integracji europejskiej i sytuację polityczną w poszczególnych Państwach Członkowskich UE
48. Strefa Euro - najważniejsze informacje, problem dyscypliny fiskalnej w Państwach Członkowskich, kryteria konwergencji
49. Perspektywy dla kolejnych rozszerzeń UE. Oficjalni i potencjalni kandydaci na nowych członków i możliwe scenariusze dla dalszych rozszerzeń (kryteria członkostwa w UE)
50. Walka UE z pandemią koronawirusa – najważniejsze działania instytucji europejskich